

Godkendelse af vilkår og betingelser i udbud af systemgenoprettelsesreserve i Vestdanmark

RESUMÉ

Forsyningstilsynet godkender med denne afgørelse Energinet Elsystemansvar A/S' (Energinet) metode af 27. februar 2020 vedrørende vilkår og betingelser i "Udbud af systemgenoprettelsesreserve i DK1 (Vestdanmark)". Udbudsbetingelserne konstituerer rammerne for udbuddet af en systemgenoprettelsesreserve i DK1.

Udbuddet af en systemgenoprettelsesreserve i DK1 har bl.a. baggrund i Kommissionens forordning (EU) 2017/2196 om fastsættelse af netværksregel om nødsituationer og systemgenoprettelse (NC ER), der fastslår, at Energinet skal råde over systemgenoprettelsesreserver, der kan spændingssætte transmissionsnettet i tilfælde af spændingsløst net (blackout). Systemgenoprettelsesreserverne skal omfatte både en top-down løsning (spændingssætning af nettet ved hjælp af AC-forbindelserne til Tyskland og Norge (Skagerrak 4) og en bottom-up løsning (spændingssætning af transmissionsnettet ved hjælp af interne reserver i DK1).

Forsyningstilsynet vurderer, at den anmeldte metode for udbud af systemgenoprettelsesreserve i DK1 er *markedsbaseret* i overensstemmelse med elforsyningslovens krav. Forsyningstilsynet lægger her vægt på, at Energinets køb af en systemgenoprettelsesreserve i DK1 er markedsbaseret gennem et åbent udbud af ydelsen i DK1, og at udbuddet og det anmeldte udbudsmateriale sigter mod at skabe et markedsbaseret indkøb af systemgenoprettelsesreserven.

Forsyningstilsynet lægger videre vægt på, at en kontraktlængde på 3 år efter Forsyningstilsynets vurdering giver en rimelig afvejning af hensynet til at give leverandører en mulighed for at forrente en investering og hensynet til ikke at låse markedet for andre mulige leverandører i en uforholdsmæssig lang periode.

Forsyningstilsynet vurderer, at den anmeldte metode for udbud af systemgenoprettelsesreserve i DK1 lever op til elforsyningslovens krav om *gennemsigtighed*, hvor der er givet mulighed for inddragelse af alle interesserede aktører, hvorefter udbudsbetingelserne er blevet opdateret på en række punkter. Det bemærkes, at Energinet ønsker at starte udbuddet den 5. oktober 2020 under forudsætning af, at Forsyningstilsynet har godkendt udbudsbetingelserne.

Forsyningstilsynet lægger videre vægt på, at Energinet har været åben omkring de tekniske betingelser mv. i udbudsprocessen (mulighed for at stille skriftlige spørgsmål til

udbudsmaterialet, opfordring til at gøre Energinet opmærksom på eventuelle uhensigtsmæssigheder i udbudsmaterialet, mulighed for afholdelse af teknisk afklarende møder mv.).

Forsyningstilsynet vurderer også, at udbudsbetingelsernes bestemmelser er *ikke-diskriminerende*, idet de ikke favoriserer eller diskriminerer mellem forskellige leverandører, så længe disse er i stand til at opfylde de tekniske krav mv., der kræves for at kunne levere en systemgenoprettelsesreserve.

I relation til beregningen *cost plus* i udbudsbetingelserne, vurderer Forsyningstilsynet, at beregningen af betaling efter *cost plus* i den anmeldte metode for udbud af systemgenoprettelsesreserve i DK1 er i overensstemmelse med systemansvarsbekendtgørelsen. Forsyningstilsynet bemærker, at den anførte *cost plus* beregning vil blive afløst af en generel metode for beregning af *cost plus*, når Forsyningstilsynet har godkendt en sådan. *Cost plus* metoden i udbudsmaterialet har således karakter af en midlertidig løsning, der kan anvendes, indtil den kommende generelle *cost plus* metode er godkendt. Nærværende afgørelse vil ikke have konsekvenser eller præjudiciel virkning for Forsyningstilsynets behandling af Energinets anmeldelse af reguleret pris eller Energinets kommende anmeldelse af en generel metode for *cost plus* efter systemansvarsbekendtgørelsen.

I relation til størrelsen/omfanget af systemgenoprettelsesreserven i DK1 vurderer Forsyningstilsynet, at kravet til systemgenoprettelsesreserven i Kommissionens Forordning (EU) 2017/2196 af 24. november 2017 om fastsættelse af en netregel for nødsituationer og systemgenoprettelse er opfyldt. Kravet er, at Energinet skal råde over to systemgenoprettelsesreserver i DK1 – en top-down, der baseres på AC-forbindelser til Tyskland, og Norge (Skagerrak 4) og en bottom-up, der skal baseres på interne reserver.

Forsyningstilsynet godkender derfor den anmeldte metode for udbud af systemgenoprettelsesreserve i DK1.

AFGØRELSE

Forsyningstilsynet godkender Energinet Elsystemansvar A/S' (herefter Energinet) metode for udbud af en systemgenoprettelsesreserve i Vestdanmark (DK1).

Afgørelsen er truffet i medfør af elforsyningslovens § 73 a, stk. 1, jf. § 27a, stk. 2, 1. pkt., og § 28, stk. 2, nr. 16.

Denne godkendelse af vilkår og betingelser i udbuddet, herunder forretningselementet, vil ikke have konsekvenser eller præjudiciel virkning for Forsyningstilsynets behandling af Energinets anmeldelse af metode for reguleret pris, jf. systemansvarsbekendtgørelsens § 22, stk. 3 eller Energinets kommende anmeldelse af metode for *cost plus* efter systemansvarsbekendtgørelsens § 24.

Sagens baggrund og begrundelsen for Forsyningstilsynets afgørelse fremgår nedenfor.

SAGSFREMSTILLING

I denne sag skal Forsyningstilsynet vurdere, om Energinets metodeanmeldelse af *udbud af systemgenoprettelsesreserve i DK1 (Vestdanmark)* kan godkendes efter elforsyningslovens 73 a, stk. 1, jf. § 27 a, stk. 2, 1. pkt., og § 28, stk. 2, nr. 16.

Formålet med systemgenoprettelsesreserver er at sikre, at Energinet selv kan spændingssætte transmissionsnettet i tilfælde af et blackout.

Energinet skal efter elforsyningslovens § 27 a, stk. 2, 1. pkt., anvende markedsbaserede metoder til at anskaffe energi og andre ydelser til at opretholde det fastsatte niveau for elforsyningsikkerhed. Det fremgår af anmeldelsen, at Energinet finder, at et udbud af systemgenoprettelsesydelse er den markedsløsning, der sikrer størst mulig konkurrence.

SAGENS HİDTİDİGE FORLØB OG SAGENS VÆSENTLİGSTE AKTER

Energinet har indgivet en anmeldelse den 27. februar 2020. Anmeldelsen omfatter et anmeldelsesnotat (bilag 1 til Forsyningstilsynets afgørelse), udbud af systemgenoprettelsesreserve, udbudsbetingelser DK1 2022 – 2024 med bilag (Tekniske betingelser og kontraktparadigme, der vedlægges som bilag 2 til Forsyningstilsynets afgørelse).

Energinet har haft udkastet til anmeldelse i høring og modtaget høringssvar fra Ørsted Bioenergy & Thermal Power. Energinets høringssvar inklusiv Ørstedes høringssvar er bilag 3 til Forsyningstilsynets afgørelse. Energinet har den 30. juni 2020 anmeldt en række opdateringer m.m. af udbudsmaterialet (bilag 4 til Forsyningstilsynets afgørelse), der har bragt udbudsmaterialet i overensstemmelse med det endelige udbudsmateriale i Energinets tidligere anmeldelse af en metode for systemgenoprettelsesreserve i DK2, som Forsyningstilsynet godkendte den 26. august 2020.

Forsyningstilsynet sendte anmeldelsen i offentlig høring i perioden 17. marts 2020 til 3. april 2020 og modtog høringssvar fra Ørsted, der vedlægges som bilag 5 til Forsyningstilsynets afgørelse). Ørstedes høringssvar henviser bl.a. til selskabets høringssvar til Forsyningstilsynets høring over Energinets anmeldelse af udbudsbetingelser for udbud af systemgenoprettelsesreserve i DK2¹. Energinets kommentarer til Ørstedes høringssvar er vedlagt som bilag 6.

BAGGRUND

Ved lov nr. 704 af 8. juni 2018 med ikrafttrædelse 1. juli 2018 fremgår det, at der skal ske en yderligere markedsføring af systemydelser samt udarbejdes en årlig behovsvurdering herfor.

Energinet skal således anvende markedsbaserede metoder ved anskaffelse af energi og andre ydelser til at opretholde det fastsatte niveau for elforsyningsikkerhed. Energinet skal også anvende regulerede priser, hvis der kun er én virksomhed, der tilbyder sådanne ydelser.

¹ Forsyningstilsynets afgørelse er tilgængelig på Forsyningstilsynets hjemmeside [her](#).

Det fremgår af bemærkningerne til elforsyningsloven, at anvendelse af markedsbaserede metoder i videst muligt omfang vil reducere Energinets behov for tvangsbase- rede indgreb i elmarkedet og synliggøres behovet, så det kan tiltrække eventuelle investe- ringer i eksisterende el-produktions- eller forbrugsanlæg til at omfatte de nødvendige egenskaber, eller til investering i nye forbrugs- og produktionsanlæg, der kan levere de efterspurgte ydelser.

De nye bestemmelser i elforsyningsloven er udmøntet i et nyt kapitel 7 om Energinets betaling til ydelser til opretholdelse af niveauet for forsyningssikkerhed samt en æn- dring af systemansvarsbekendtgørelsen (Bekendtgørelse nr. 652 af 18. maj 2020). Det fremgår også af elforsyningsloven, at Energinet skal sikre en omkostningseffektiv tilvejebringelse af ydelser på langt sigt ved i videst muligt omfang at skabe rammer for transparente, ikke-diskriminerende og teknologineutrale markeder.

Energinet skal således efter elforsyningsloven anvende gennemsigtige, ikke-diskrimi- nerende og markedsbaserede metoder ved anskaffelse af den energi, som Energinet bruger til at udføre sit hverv som systemansvarlig virksomhed. Det påhviler dermed Energinet på baggrund af elforsyningslovens bestemmelser at udarbejde en metode med krav om Forsyningstilsynets efterfølgende godkendelse.

Lovgivningen definerer ikke entydigt, hvad der forstås ved en metode. Forsyningstilsy- net lægger afgørende vægt på "metodens" indvirkning på markedet, i sin vurdering af, om der er tale om en metode. Hvis der kan forudses en vis indvirkning på markedet, betragter Forsyningstilsynet det som en metode. Energinets længerevarende kontrak- ter om brug af reservekapacitet vil efter Forsyningstilsynets opfattelse kunne indeholde godkendelsespligtige metoder.

Det følger af Kommissionens forordning om fastsættelse af netværksregel om nødsitu- ationer og systemgenoprettelse, at en transmissionssystemoperatør (TSO) specificer- rer, fastsætter eller godkender krav, vilkår og betingelser eller metoder. Disse krav vil efter omstændighederne skulle godkendes af Forsyningstilsynet.

Der henvises nærmere til afsnittet om retsgrundlag nedenfor.

SYSTEMGENOPRETTELSESRESERVER

Energinet ejer og driver eltransmissionsnettet og varetager systemansvaret for elnet- tet.

Energinet har således ansvaret for den danske elforsyningssikkerhed, hvormed forstås sandsynlighed for, at der er elektricitet til rådighed for forbrugerne, når den efterspørges. Energinet køber derfor systemydelser for at sikre sig adgang til de ressourcer, som er nødvendige for at sikre en stabil og sikker drift af elsystemet.

Systemydelser er opdelt i reserver (kapacitet og energi) og systembærende egenskaber – for at kompensere for ubalancer, som det ikke har været muligt for aktørerne at af- dække i markedet forinden, dvs. intraday-markedet, eller for ubalancer opstået på grund af uforudsigelige hændelser. Systemgenoprettelsesreserven er en sådan systemydelse til imødegåelse af en uforudset hændelse (blackout).

Energinet har i medfør af Kommissionens forordning (EU) 2017/2196 om fastsættelse af netværksregel om nødsituationer og systemgenoprettelse (NC ER) indsendt en genoprettelsesplan til Forsyningstilsynet. Det bemærkes, at Forsyningstilsynet ikke skal godkende planen.

NC ER fastslår også, at Energinet skal råde over systemgenoprettelsesreserver, der kan spændingssætte transmissionsnettet i tilfælde af spændingsløst net (blackout). Systemgenoprettelsesreserverne skal omfatte både top-down og bottom-up løsninger. Top-down løsninger betyder, at transmissionsnettet i DK1 kan spændingssættes ved hjælp af AC-forbindelserne til henholdsvis Tyskland og Norge (Skagerrak 4), mens bottom-up løsninger er interne reserver, der sikrer, at Energinet kan spændingssætte transmissionsnettet efter en blackout uafhængigt af nabo-TSO'er.

Gældende systemgenoprettelsesreserve i DK1

Energinets systemgenoprettelsesreserver i DK1 bygger i dag på en aftale med Ørsted Bioenergy & Thermal Power om levering fra Studstrupværket (bottom-up løsning). Aftalen løber fra 1. januar 2019 til 31. december 2021.

Den gældende aftale med Ørsted udløber med udgangen af 2021, og Energinet har ønsket en lang opstartsfasen for indgåelse af en ny kontrakt med henblik på at tiltrække flest mulige interesserede til udbuddet. Energinet ønsker således at starte udbuddet den 5. oktober 2020 under forudsætning af, at Forsyningstilsynet har godkendt udbudsbetingelserne.

ANMELDELSENS INDHOLD

Anmeldelsen omfatter Udbudsbetingelser for systemgenoprettelsesreserve i DK1 samt tekniske betingelser (bilag 1 til udbudsbetingelserne) og kontraktparadigme (bilag 2 til udbudsbetingelserne).

Den anmeldte metode fastlægger vilkårene for Energinets udbud af en systemgenoprettelsesreserve i DK1. Udbudsmaterialet fastlægger den udbudte leverances omfang, leverancens varighed (3 år med start 1. januar 2022, jf. bilag 1 til Forsyningstilsynets afgørelse), krav til tilbuddenes udformning og indhold, valg af teknisk løsning og økonomi/afregning. Endvidere fastlægges de tekniske krav til leverancen i et bilag til udbudsmaterialet. Dvs. de krav i forhold til f.eks. spændingsniveau, frekvens- og spændingsregulering, brændselslagre (krav til hvor lang tid leverancens skal kunne leveres, hvis systemgenoprettelsesreserven aktiveres), opstartstid m.m. Endelig indeholder udbudsmaterialet et bilag 2 med kontraktparadigme for kontrakten mellem Energinet og den vindende byder.

Udbudsbetingelserne

Udbudsbetingelserne fastlægger den forventede tidsplan for udbuddet, udbudsmaterialets omfang, og yderligere forhold om udbuddet (spørgsmål til materialet, rettelsesblade, forhold omkring aflevering af tilbud, tilbudsevaluering og forhandlinger, kriterier for valg af tilbud samt tildeling og vederlag i tilfælde af kun én tilbudsgiver).

I forhold til vederlag, når der kun er én tilbudsgiver, fremgår det af udbudsbetingelserne, at der skal afregnes efter principperne for cost plus, jf. systemansvarsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 652 af 18. maj 2020) § 24, da der ikke foreligger en godkendt metode for reguleret pris (metoden for reguleret pris er anmeldt til Forsyningstilsynet den 16. juni 2020). Det fremgår endvidere af udbudsbetingelserne, at så snart der foreligger en godkendt metode for reguleret pris og cost plus, skal afregning ske i henhold til de(n) godkendte metode(-r).

Der er således tale om, at ovennævnte cost plus beregningsmodel i udbudsmaterialet ikke kan forventes at komme i brug, idet den vil blive afløst af den generelle metode for reguleret pris baseret på historiske priser (anmeldt juli 2020) eller den generelle metode for cost plus, som Energinet skal anmelde til Forsyningstilsynets godkendelse (forventeligt i efteråret 2020).

Det fremgår endvidere af Energinets metode, at fastsættelsen af forrentningen til 3,65 pct. bygger på den forrentning, netvirksomhederne pt. får for deres fremadrettede investeringer i henhold til Forsyningstilsynets økonomiske regulering af netselskaberne. I forhold til netvirksomhederne er forrentningen fastsat specifikt for perioden 2018 – 2022 på baggrund af Forsyningstilsynets WACC principper, jf. Forsyningstilsynets udmelding af 15. januar 2018².

Tekniske betingelser

I de tekniske betingelser (bilag 1 til udbudsbetingelserne, jf. bilag 2 til Forsyningstilsynets afgørelse) fastsættes leverancens omfang, tekniske behov, tekniske krav (spændingsniveau, brændselslagre, lasttrinændring, frekvens- og spændingsregulering, opstartstid, information (forbindelse til Energinet mv.), rådighed og afprøvning.

De tekniske krav uddyber således, hvad en leverandør skal levere, "kvaliteten" i leverancerne m.m. med henblik på at sikre, at systemgenoprettelsesreserven er til rådighed og i stand til at spændingssætte transmissionsnettet ved et blackout.

Kontraktparadigme

Det fremgår af udbudsbetingelserne, at den konkrete kontrakt med vinderen af udbuddet vil blive indgået på grundlag af kontraktparadigmet, der vil blive tilrettet i overensstemmelse med det vindende tilbud.

Kontraktparadigmet indeholder bl.a. oplysninger om, hvilket anlæg systemgenoprettelsesreserven vil blive leveret fra, vederlag og pristalsregulering, modregningsbeløb i tilfælde af at reserven ikke er til rådighed, tab (Energinet forpligtes til at erstatte leverandørens direkte tab, som måtte opstå på systemgenoprettelsesreserven, forårsaget af hændelser i transmissionsnettet, der kan tilregnes uagtsomme forhold hos Energinet), betalingsbetingelser, misligholdelse, aftaleperiode, force majeure m.v.

² Forsyningstilsynets udmelding kan findes her: <https://forsyningstilsynet.dk/lovgivning/vejledninger/forrentningssats-for-netvirksomheders-fremadrettede-forrentningsgrundlag>

I relation til vederlag fremgår det, at leverandøren får en fast, årlig betaling fra Energinet for rådigheden over systemgenoprettelsesreserven samt dækning af variable omkostninger i de tilfælde, reserven aktiveres.

Den *faste årlige betaling* (rådighedsbetaling) skal indeholde alle leverandørens faste omkostninger (inkl. arealleje, nettilslutning, IT og afprøvninger, jf. de tekniske betingelser). Betalingen fordeles i 12 lige store dele, som faktureres månedligt forud. Den faste, årlige betaling pristalsreguleres én gang årligt.

De *variable omkostninger* i forbindelse med faktisk levering af systemgenoprettelsesreserven omfatter:

- Opstartsbeløb pr. opstart (pristalsreguleres én gang årligt)
- Energibetaling (DKK/MWh) for leveret energi.

SAGENS PARTER

I forbindelse med sagens behandling hos Forsyningstilsynet har tilsynet vurderet, hvem der kan anses som part(er) i sagen for forvaltningsretlig forstand. Forsyningstilsynet anser Energinet Elsystemansvar A/S (CVR nr. 39314959) som part i sagen i forvaltningsretlig forstand, idet Energinet Elsystemansvar A/S som led i varetagelsen af sit ansvar for forsyningssikkerheden har anmeldt vilkår og betingelser for et udbud af en systemgenoprettelsesreserve i DK1, som Forsyningstilsynet godkender med denne afgørelse.

Forsyningstilsynet lægger i den sammenhæng til grund, at Myndighedsenheden hos Energinet, som er en del af Energinets koncern-moderselskab som selvstændig offentlig virksomhed (SOV) (CVR nr. 28980671), er partsrepræsentant for Energinet Elsystemansvar.

Forsyningstilsynet vurderer ikke, at der er yderligere parter i forvaltningsretlig forstand i den foreliggende sag.

PARTSHØRING OG OFFENTLIG HØRING

OFFENTLIG HØRING AF ENERGINETS ANMELDELSE

Energinet har haft et udkast til anmeldelse i offentlig høring forud for anmeldelsen og modtaget høringssvar fra Ørsted. Energinet har kommenteret høringssvaret i et høringsnotat af 7. januar 2020. Høringsnotat samt høringssvar er vedlagt som bilag 3 til Forsyningstilsynets afgørelse.

Det fremgår af Energinets høringsnotat og høringssvarene, at en stor del af de afgivne bemærkninger mv. vedrører præciseringer m.v. i udbudsmaterialet, og at Energinet har ændret dette i overensstemmelse med de indkomne høringssvar. Energinet har også indarbejdet en del ændringer, der indkom i høringssvar fra høringen af den stort set identiske metode for udbud af systemgenoprettelsesreserve i DK2, i metoden for udbud af systemgenoprettelsesreserve i DK1, jf. bilag 1, side 3 til Forsyningstilsynets afgørelse).

Forsyningstilsynet har haft Energinets anmeldelse i offentlig høring i perioden 17. marts 2020 til 3. april 2020. Der er indkommet 1 høringssvar fra Ørsted ved denne høring (bilag

5). Høringsvaret gentager de synspunkter, Ørsted fremførte i forbindelse med Energinets høring af udkast til anmeldelse, samt henviser til Ørsteds høringssvar i forbindelse med Forsyningstilsynets høring af Energinets anmeldelse af udbudsbetingelser for udbud af systemgenoprettelsesreserve i DK2. Ørsteds synspunkter som fremkommet ved høringen er gengivet under begrundelsen nedenfor.

PARTSHØRING OG OFFENTLIG HØRING AF UDKAST TIL AFGØRELSE

Forsyningstilsynet har haft udkast til afgørelse i partshøring og offentlig høring for perioden 1. september 2020 – 18. september 2020.

RETSGRUNDLAG

LOV OM ELFORSYNING (LOVBEKENDTGØRELSE NR. 119 AF 6. FEBRUAR 2020)

Efter elforsyningslovens §1, stk. 1, skal forbrugerne sikres adgang til billig elektricitet og der skal sikres en effektiv anvendelse af de økonomiske ressourcer og skabes konkurrence på markederne for produktion og handel med elektricitet, jf. stk. 2. Elforsyningslovens § 1 har følgende ordlyd:

Lovens formål er at sikre, at landets elforsyning tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med hensynet til elforsyningssikkerhed, samfundsøkonomi, miljø og forbrugerbeskyttelse. Loven skal inden for denne målsætning sikre forbrugerne adgang til billig elektricitet og fortsat give forbrugerne indflydelse på forvaltningen af elsektorens værdier.

Stk. 2. Loven skal i overensstemmelse med de i stk. 1 nævnte formål særligt fremme en bæredygtig energianvendelse, herunder ved energibesparelser og anvendelse af kraftvarme, vedvarende og miljøvenlige energikilder, samt sikre en effektiv anvendelse af økonomiske ressourcer og skabe konkurrence på markeder for produktion og handel med elektricitet.

Efter elforsyningslovens § 27 a, stk. 1, har Energinet ansvaret for at opretholde det fastsatte niveau for elforsyningssikkerhed og for at overvåge udviklingen heraf. Efter elforsyningslovens § 27 a, stk. 2, skal Energinet anvende markedsbaserede metoder til at anskaffe energi og andre ydelser til at opretholde det fastsatte niveau for elforsyningssikkerhed, medmindre kun én virksomhed tilbyder disse ydelser. § 27 a, stk. 1-2 har følgende ordlyd:

Energinet har ansvaret for at opretholde det fastsatte niveau for elforsyningssikkerhed og for at overvåge udviklingen heraf.

Stk. 2. Ved anskaffelse af energi og andre ydelser til at opretholde det fastsatte niveau for elforsyningssikkerhed anvender Energinet markedsbaserede metoder. Er der kun én virksomhed, der tilbyder ydelser omfattet af 1. pkt., anvender Energinet regulerede priser til betaling for ydelser.

Efter elforsyningslovens § 27 d, stk. 1, fastsætter klima-, energi- og forsyningsministeren nærmere regler om indhold og udførelse af de opgaver, som påhviler Energinet i medfør af §§ 27 a og 27 c.

Klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter nærmere regler om indhold og udførelse af de opgaver, som påhviler Energinet i medfør af §§ 27 a og 27 c.

Elforsyningslovens § 28, stk. 2, nr. 16, forpligter Energinet til at anvende gennemsigtige, ikke-diskriminerende, markedsbaserede metoder ved anskaffelse af den energi, Energinet anvender til at udføre sit hverv:

Energinet skal i samarbejde med energi-, forsynings- og klimaministeren og de øvrige kollektive elforsyningsvirksomheder sikre, at de offentlige forpligtelser, jf. § 8, opfyldes.

Stk. 2. Energinet skal udføre følgende opgaver:

[...]

16) Anvende gennemsigtige, ikkediskriminerende, markedsbaserede metoder ved anskaffelse af den energi, den anvender til at udføre sit hverv.

Elforsyningslovens § 73 a vedrører Forsyningstilsynets godkendelse af de kollektive elforsyningsvirksomheders metoder for fastsættelse af priser og betingelser for at anvende transmissions- og distributionsnet:

Priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet fastsættes af de kollektive elforsyningsvirksomheder efter offentliggjorte metoder, som er godkendt af Forsyningstilsynet.

Stk. 2. Forsyningstilsynet kan godkende metoder for begrænsede købergrupper og for et begrænset tidsrum som led i kollektive elforsyningsvirksomheders metodeudvikling. Forsyningstilsynet kan sætte vilkår for godkendelsen af sådanne metoder.

Stk. 3. Energi-, forsynings- og klimaministeren kan fastsætte regler om indholdet af de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår, herunder tariffer.

LOV OM ENERGINET (LOVBEKENDTGØRELSE NR. 118 AF 6. FEBRUAR 2020)

Energinets formål er bl.a. at sikre en effektiv drift, ligesom Energinet varetager opgaven som systemansvarlig virksomhed, jf. § 2, stk. 1-2:

Energinets formål er at sikre en effektiv drift og udbygning af den overordnede infrastruktur på el- og gasområdet og at sikre åben og lige adgang for alle brugere af netene.

Stk. 2. Energinet varetager efter reglerne i denne lov samt efter reglerne i lov om elforsyning, lov om fremme af vedvarende energi og lov om naturgasforsyning og med

baggrund i en sammenhængende og helhedsorienteret planlægning systemansvarlig virksomhed og eltransmissionsvirksomhed, herunder opgaven som uafhængig systemoperatør, og gastransmissionsvirksomhed. Endvidere varetager Energinet administrative opgaver vedrørende miljøvenlig elektricitet i medfør af lov om elforsyning, administrative opgaver vedrørende miljøvenlig elektricitet i medfør af lov om fremme af vedvarende energi og administrative opgaver i medfør af lov om pilotudbud af pristillæg for elektricitet fremstillet på solcelleanlæg. Energinet kan endvidere varetage gasdistributions-, gaslager- og gasopstrømsrørlednings- og gasopstrømssystemvirksomhed. Energinet kan tillige efter pålæg fra energi-, forsynings- og klimaministeren varetage opgaver vedrørende forundersøgelser og koblingsanlæg. Endelig kan Energinet varetage olierørledningsvirksomhed og dertil knyttet separationsvirksomhed.

BEKENDTGØRELSE OM SYSTEMANSVARLIG VIRKSOMHED OG ANVENDELSE AF ELTRANSMISSIONSNETTET M.V. (BEKENDTGØRELSE NR. 652 AF 18. MAJ 2020 UDSTEDT I MEDFØR AF BL.A. ELFORSYNINGSLØVENS § 27 D, STK. 1)

Energinet skal i videst muligt omfang anvende markedsbaserede metoder ved anskaffelsen af den energi og andre ydelser til opretholdelse af forsynings sikkerheden og sikre en omkostningseffektiv tilvejebringelse af ydelser på langt sigt ved i videst muligt omfang at skabe rammer for transparente, ikke-diskriminerende og teknologineutrale markeder, jf. § 19, stk. 1 og 3:

Ved anskaffelse af energi og andre ydelser til opretholdelse af det fastsatte niveau for elforsynings sikkerhed, anvender Energinet så vidt muligt markedsbaserede metoder, jf. § 27 a, stk. 2, 1. pkt., i lov om elforsyning.

Stk. 2. ...

Stk. 3. Energinet skal sikre en omkostningseffektiv tilvejebringelse af ydelser på lang sigt ved i videst mulig omfang at skabe rammer for transparente, ikke-diskriminerende og teknologineutrale markeder.

Når der kun er én virksomhed, som tilbyder ydelser til opretholdelse af forsynings sikkerheden, skal Energinet anvende regulerede priser til betaling for disse ydelser, som Energinet skal udarbejde en eller flere metoder til beregning af med udgangspunkt i, at prisen så vidt muligt modsvarer den betaling, der ville være opstået ved konkurrence og så vidt muligt tage udgangspunkt i de historiske markedspriser for en sammenlignelig ydelse og tidsperiode. Betalingen må dog ikke være lavere end de dokumenterede omkostninger ved at levere ydelsen, hvilket bør fastsættes efter cost plus metoden. Metoden for den regulerede pris skal anmeldes til Forsyningstilsynet til godkendelse, jf. § 22, stk. 1 – 3:

Når der kun er én virksomhed, der tilbyder ydelser til opretholdelse af det fastsatte niveau for elforsynings sikkerhed, anvender Energinet regulerede priser til betaling for ydelser, jf. § 27 a, stk. 2, 2. pkt., i lov om elforsyning.

Stk. 2. Energinet udarbejder en eller flere metoder til beregning af den regulerede pris. Udgangspunktet for metoden eller metoderne er følgende:

1) Prisen skal så vidt muligt modsvarer den betaling, der ville have været opstået ved konkurrence.

2) Prisen skal så vidt muligt tage udgangspunkt i de historiske markedspriser for en sammenlignelig ydelse og tidsperiode.

3) Betalingen bør ikke være lavere end de dokumenterbare omkostninger ved at levere ydelsen, hvilket bør fastsættes efter cost plus-metoden, jf. § 24.

Stk. 3. Energinet anmelder metoden for den regulerede pris til Forsyningstilsynet til godkendelse i overensstemmelse med § 73 a i lov om elforsyning.

Det følger af bekendtgørelsens § 23, stk. 1-3, at Energinet skal yde en rimelig betaling for ydelser til opretholdelse af forsyningssikkerheden, der bør fastsættes efter cost plus metoden. Energinet skal udarbejde en metode til fastsættelse af betalingen og anmelde denne til Forsyningstilsynet til godkendelse. Energinet bør fastsætte betalingen efter cost plus metoden, jf. § 23, stk. 1-3:

Energinet yder rimelig betaling for ydelser omfattet af § 27 c, stk. 2, i lov om elforsyning.

Stk. 2. Energinet bør fastsætte betalingen efter metoden cost plus, jf. § 24.

Stk. 3. Energinet udarbejder en metode til fastsættelse af betalingen. Energinet anmelder metoden til Forsyningstilsynet til godkendelse i overensstemmelse med § 73 a i lov om elforsyning.

Cost plus metoden skal som minimum omfatte en række dokumenterede omkostninger og en rimelig forrentning, og Energinet kan forlange dokumentation for omkostninger ved revisorerklæring, jf. § 24, stk. 1 og 2:

Cost plus bør som minimum omfatte følgende dokumenterbare omkostningselementer:

- 1) omkostninger til brændsel og andre opstartsrelaterede omkostninger,
- 2) indtægter og omkostninger ved salg af elektricitet og varme,
- 3) omkostninger til drift og vedligehold, herunder direkte henførbare personaleomkostninger og afhjælpende foranstaltninger til at holde anlægget driftsklar med de ønskede betingelser,
- 4) administrations- og fællesudgifter, og
- 5) afskrivninger og rimelig forrentning af investeret kapital.

Stk. 2. Virksomheder skal på forlangende fra Energinet dokumentere omkostninger ved revisorerklæring.

KOMMISSIONENS FORORDNING (EU) 2017/2196 AF 24. NOVEMBER 2017 OM FASTSÆTTELSE AF EN NETREGEL FOR NØDSITUATIONER OG SY- STEMGENOPRETTELSE

Energinet skal så vidt muligt anvende markedsbaserede mekanismer til at sikre netsikkerheden og –stabiliteten og anvende princippet om ikke-diskrimination samt indsende en systemforsvarsplan til den regulerende myndighed, jf. art. 4

Artikel 4

Lovgivningsmæssige aspekter

1. Ved anvendelse af denne forordning skal medlemsstater, regulerende myndigheder, kompetente enheder og systemoperatører:
 - a) anvende proportionalitetsprincippet og princippet om ikke-diskrimination
 - b) sikre gennemsigtighed
 - c) anvende princippet om optimering mellem den største samlede effektivitet og de laveste samlede omkostninger for alle involverede parter
 - d) sikre, at TSO'er så vidt muligt anvender markedsbaserede mekanismer til at sikre netsikkerheden og -stabiliteten....
2. Hver TSO skal indsende følgende forslag til den relevante regulerende myndighed til godkendelse i overensstemmelse med artikel 37 i direktiv 2009/72/EF:
 - a) vilkårene og betingelserne for at fungere som forsvarsydelsesleverandør på kontraktbasis, jf. stk. 4
 - b) vilkårene og betingelserne for at fungere som genoprettelsesydelsesleverandør på kontraktbasis, jf. stk. 4....
4. Vilkårene og betingelserne for at fungere som forsvarsydelsesleverandør og som genoprettelsesydelsesleverandør fastsættes enten i det nationale lovgrundlag eller i kontraktgrundlaget. Hvis de fastsættes i kontrakten, skal hver TSO senest den 18. december 2018 udarbejde et forslag til de relevante vilkår og betingelser, som mindst definerer:
 - a) karakteristikaene for den ydelse, der skal leveres,
 - b) muligheden for og betingelserne for aggregering
 - c) for genoprettelsesydelsesleverandører, den geografiske måldistribution af strømkilder med mulighed for start fra dødt net og ø-drift.
5. Senest den 18. december 2018 meddeler hver TSO den regulerende myndighed eller enheden, der er udpeget af medlemsstaten, den systemforsvarsplan, der er udarbejdet i henhold til artikel 11, og genoprettelsesplanen, der er udarbejdet i henhold til artikel 23, eller mindst følgende elementer af planerne:
...
6. Hvis det er påkrævet eller tilladt i henhold til denne forordning, at en TSO specificerer, fastsætter eller godkender krav, vilkår og betingelser eller metoder, der ikke er underlagt godkendelse i overensstemmelse med stk. 2, kan medlemsstater kræve forudgående godkendelse af disse krav, vilkår og betingelser eller metoder fra den regulerende myndighed, fra enheden udpeget af medlemsstaten eller andre af medlemsstaternes kompetente myndigheder

Energinet skal udforme en genoprettelsesplan og anmelde denne til Forsyningstilsynet senest den 18. december 2018, jf. artikel 23. Planen skal bl.a. tage i betragtning, at Energinet skal råde over systemgenoprettelsesreserver, der kan spændingssætte transmissionsnettet i tilfælde af spændingsløst net (blackout).

Artikel 23 Udformning af genoprettelsesplanen

1. Senest den 18. december 2018 skal hver TSO udforme en genoprettelsesplan i samråd med de relevante DSO'er [distributionssystemoperatør], BNB'er [betydelige netbrugere], nationale regulerende myndigheder, enheder omhandlet i artikel 4, stk. 3, tilstødende TSO'er og de andre TSO'er i sit synkronområde.

2. Når hver TSO udformer sin genoprettelsesplan, skal den tage mindst følgende elementer i betragtning:
 - a) funktion og kapacitet for last og produktion
 - b) højtprioriterede betydelige netbrugeres behov anført i henhold til stk. 4.
 - c) karakteristikaene for dens net og de underliggende DSO-net.
3. Genoprettelsesplanen skal indeholde mindst følgende forskrifter:
 - a) betingelserne, hvorunder genoprettelsesplanen aktiveres, som fastsat i artikel 25
 - b) instruktioner om genoprettelsesplan, der skal udstedes af TSO'en
 - c) foranstaltninger, der er underlagt konsultation i realtid eller samarbejde med identificerede parter.
4. Genoprettelsesplanen skal navnlig omfatte følgende elementer:
 - a) en liste over foranstaltninger, som TSO'en skal gennemføre for sine installationer
 - b) en liste over foranstaltninger, som skal gennemføres af DSO'er, og en liste over de DSO'er, der er ansvarlige for at gennemføre foranstaltningerne for deres installationer
 - c) en liste over de BNB'er, der er ansvarlige for gennemførelsen af de foranstaltninger for deres installationer, som følger af de obligatoriske krav fastsat i forordning (EU) 2016/631, (EU) 2016/1388 og (EU) 2016/1447 eller af national lovgivning, og en liste over de foranstaltninger, der skal gennemføres af disse BNB'er
 - d) listen over højtprioriterede betydelige netbrugere og vilkårene og betingelserne for deres afkobling og gentilkobling 28.11.2017 L 312/68 Den Europæiske Unions Tidende
 - e) en liste over understationer, som er væsentlige for procedurerne i TSO'ens genoprettelsesplan
 - f) det påkrævede antal strømkilder i TSO'ens systemområde, der er nødvendigt for at gentilkoble systemet med en bottom-up-gentilkoblingsstrategi, som har kapacitet til start fra dødt net, hurtig gensynkroniseringskapacitet (via blok-ø-drift) og kapacitet for ø-drift
 - g) gennemførelsesfristerne for hver anført foranstaltning.
5. Genoprettelsesplanen skal omfatte mindst følgende tekniske og organisatoriske foranstaltninger, der er specificeret i kapitel III:
 - a) gentilkoblingsproceduren i henhold til afsnit 2
 - b) frekvensreguleringsproceduren i henhold til afsnit 3
 - c) gensynkroniseringsproceduren i henhold til afsnit 4.
6. Foranstaltningerne i genoprettelsesplanen skal overholde følgende principper:
 - a) deres indvirkning på systembrugerne skal være minimal
 - b) de skal være økonomisk effektive
 - c) kun de foranstaltninger, der er nødvendige, skal aktiveres
 - d) de må ikke føre til, at de tilsluttede transmissionssystemer går i nødtilstand eller blackout-tilstand.

Det følger endvidere, af NC ER artikel 26, at der både skal være top-down og en bottom-up løsninger. Top-down løsninger betyder, at transmissionsnettet i DK1 kan spændingssættes ved hjælp af AC-forbindelserne til Tyskland og Norge (Skagerrak 4),

mens bottom-up løsninger er interne reserver, hvor Energinet ikke er afhængig af nabo-TSO'er til at spændingssætte transmissionsnettet efter en blackout. Energinet skal til brug for en genopkoblingsprocedure råde over systemgenoprettelsesreserve således at man kan anvende en top-down gentilkoblingsstrategi og en bottom-up gentilkoblingsstrategi, jf. art. 26.

Artikel 26 Gentilkoblingsprocedure:

1. Genoprettelsesplanens gentilkoblingsprocedure skal indeholde et sæt foranstaltninger, således at TSO'en kan anvende:
 - a) en top-down-gentilkoblingsstrategi
 - b) en bottom-up-gentilkoblingsstrategi.
2. For så vidt angår bottom-up-gentilkoblingsstrategien, skal gentilkoblingsproceduren mindst indeholde foranstaltninger til:
 - a) håndtering af spændings- og frekvensafvigelser som følge af gentilkobling
 - b) overvågning og styring af ø-drift
 - c) gensynkronisering af ø-driftsområder.

FORSYNINGSTILSYNETS BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSEN

Denne sag handler om, hvorvidt Forsyningstilsynet kan godkende Energinets metode for Udbud af systemgenoprettelsesreserve i DK1.

Udbudsmetoden normerer de tekniske krav til systemgenoprettelsesreserven i DK1, de juridiske forhold omkring den kontrakt, der skal indgås på baggrund af udbuddet, samt afregningsmetoden (cost plus) i tilfælde af, at der kun er én leverandør, der giver tilbud ved udbuddet

RETSGRUNDLAG

Det er Forsyningstilsynets opfattelse, at den anmeldte metode er omfattet af § 73 a, stk. 1, da metoden fastlægger vilkår og betingelser på markedet for systemgenoprettelsesreserver i DK1.

Energinets længerevarende kontrakter om eksempelvis køb af systemgenoprettelsesreserver vil efter Forsyningstilsynets opfattelse kunne indeholde godkendelsespligtige metoder. Det skyldes, at Energinet ved at indgå sådanne kontrakter, der typisk er af en vis beløbsstørrelse og af en vis varighed, fastlægger designet af den del af markedet, som kontrakten omhandler. Forsyningstilsynet forudsætter derfor, at Energinet orienterer Forsyningstilsynet om sådanne aftaler og som led heri vurderer, om aftalerne indeholder metoder, som Forsyningstilsynet vil skulle godkende i medfør af elforsyningsloven.

Der henvises endvidere til Kommissionens forordning (EU) 2017/2196 om fastsættelse af netværksregel om nødsituationer og systemgenoprettelse (NC ER), der fastsætter, at hvis det er påkrævet eller tilladt i henhold til forordningen, at en TSO specificerer, fastsætter eller godkender krav, vilkår og betingelser eller metoder, der ikke er underlagt godkendelse i overensstemmelse med stk. 2, kan medlemsstater kræve forudgående godkendelse af disse krav, vilkår og betingelser eller metoder fra den regulerende myndighed.

Forsyningstilsynet vurderer således, at Energinets metodeanmeldelse om "Udbud af systemgenoprettelsesreserve i DK1" er en metode, der skal vurderes efter elforsyningslovens § 27 a, stk. 2, der foreskriver, at Energinet skal anvende markedsbaserede metoder ved anskaffelse af energi og andre ydelser til at opretholde det fastsatte niveau for elforsynings sikkerhed. Forsyningstilsynet har endvidere vurderet metoden i forhold til elforsyningslovens § 28, stk. 2, nr. 16, der foreskriver, at Energinet skal anvende gennemsigtige, ikke-diskriminerende, markedsbaserede metoder ved anskaffelse af den energi, Energinet anvender til at udføre sit hverv.

På baggrund af ovenstående vil metodeanmeldelsen blive vurderet efter elforsyningslovens § 27 a, stk. 2, 1. pkt., og § 28, stk. 2, nr. 16.

Udbudsbetingelsernes cost plus beregning vil blive vurderet efter systemansvarsbekendtgørelsens § 24, stk. 1.

VURDERING AF METODEN EFTER ELFORSYNINGSLovens § 27 A, STK. 2, 1. PKT., OG § 28, STK. 2, NR. 16

Forsyningstilsynet skal vurdere, om den anmeldte metode for udbud af systemgenoprettelsesreserve i DK1 kan godkendes efter elforsyningslovens § 27 a, stk. 2, og § 28, stk. 2, nr. 16.

Energinets anmeldelse er indgivet efter elforsyningslovens § 73 a.

Ørsted har i sit høringssvar (bilag 3 til Forsyningstilsynets afgørelse) anført, at en metodeanmeldelse for Energinets udbud af systemgenoprettelsesreserve for DK1 bør afvente Forsyningstilsynets godkendelse af den generelle metode for reguleret pris (med udgangspunkt i de historiske markedspriser for en sammenlignelig ydelse og tidsperiode) og den generelle metode for cost plus.

Forsyningstilsynet har den 16. juni 2020 modtaget anmeldelsen af en generel metode for reguleret pris med udgangspunkt i de historiske markedspriser for en sammenlignelig ydelse og tidsperiode og forventer at modtage en anmeldelse af en generel metode for cost plus i efteråret 2020. De modtagne anmeldelser vil blive sendt i offentlig høring, og deltagerne i Energinets udbud af en systemgenoprettelsesreserve i DK1 vil således have kendskab til de anmeldte metoder inden et udbud, og Forsyningstilsynets afgørelser vedrørende metoder må forventes at foreligge i god tid, inden en kontrakt for systemgenoprettelsesreserven i DK1 skal træde i kraft pr. 1. januar 2022.

Forsyningstilsynets skal desuden understrege, at nærværende afgørelse ikke vil have præjudiciel effekt i forhold til Forsyningstilsynets bedømmelse af Energinets anmeldte metode for reguleret pris og kommende anmeldelse af en metode for cost plus, jf. systemansvarsbekendtgørelsens §§ 22, stk. 3, og 24, stk. 1 og 2.

MARKEDSBASERET

Forsyningstilsynet konstaterer, at Energinets køb af en systemgenoprettelsesreserve i DK1 er markedsbaseret gennem et åbent udbud af ydelsen i DK1.

Forsyningstilsynet konstaterer også, at udbuddet og det anmeldte udbudsmateriale sigter mod at skabe et markedsbaseret indkøb af systemgenoprettelsesreserven. Forsyningstilsynet skal bl.a. henvise til de ændringer og opdateringer af udbudsmaterialet, der blev foretaget i dialog med potentielle leverandører i forbindelse med udbudsprocessen.

I relation til de anmeldte udbudsbetingelser (bilag 1 til Forsyningstilsynets afgørelse samt de anmeldte præciseringer, jf. bilag 6 af 18. juni 2020) skal Forsyningstilsynet i det følgende vurdere de dele af det anmeldte, som udgør en metode i elforsyningslovens forstand i forhold til elforsyningslovens § 27 a, stk. 2, og § 28, stk. 2, nr. 16.

Kontraktlængde

I anmeldelsen (bilag 1) af udbudsmaterialet er kontraktlængden fastsat til 3 år gældende fra 1. januar 2022 ud fra Energinets vurdering af, at denne kontraktlængde kunne give mulighed for konkurrence og samtidig give en rimelig tid til at forrente en investering.

Forsyningstilsynet finder, at vurderingen af kontraktlængden skal inddrage to hensyn, dels hensynet til at kunne tiltrække leverandører, dels hensynet til konkurrencen ved ikke at "låse" markedet gennem lange kontraktperiode.

Forsyningstilsynet vurderer, at en kontraktlængde på 3 år giver en rimelig afvejning af de to hensyn, idet der kontraktlængden sikrer leverandører en reel mulighed for at forrente en investering uden samtidig at låse markedet for andre mulige leverandører i en uforholdsmæssig lang periode.

Tekniske betingelser

Forsyningstilsynet vurderer, at de tekniske betingelser skal anmeldes, jf. art. 4, stk. 2, i Kommissionens Forordning (EU) 2017/2196 af 24. november 2017 om fastsættelse af en netregel for nødsituationer og systemgenoprettelse. Det bemærkes yderligere, at der er tale om vilkår, der også vil skulle anmeldes efter elforsyningslovens § 73 a.

Forsyningstilsynet skal tilføje, at fremtidige ændringer i de tekniske betingelser, der vil kræve en metodegodkendelse, forventes udarbejdet og anmeldt så betids, at Forsyningstilsynets afgørelse foreligger på det tidspunkt, hvor ændringerne skal træde i kraft. Forsyningstilsynet skal i den forbindelse henvise til den tidligere omtale af, hvordan vilkår og betingelser mv. i længerevarende kontrakter kan udgøre en metode, som skal anmeldes efter elforsyningslovens § 73 a. Dog vil mindre ændringer i de tekniske betingelser, der ikke påvirker markedet, ikke blive opfattet som metodeændringer, der skal anmeldes til Forsyningstilsynet.

Forsyningstilsynet vurderer endvidere, at Energinet lægger op til en åben procedure omkring de tekniske betingelser i udbudsprocessen med mulighed for at stille skriftlige spørgsmål til udbudsmaterialet, mulighed til at gøre Energinet opmærksom på eventuelle uhensigtsmæssigheder i udbudsmaterialet, mulighed for afholdelse af teknisk afklarende møder, udsendelse af rettelsesblade og orientering via Energinets hjemmeside samt direkte orientering af aktører, der udtrykte interesse for udbuddet. Forsyningstilsynet lægger i den forbindelse til grund, at Energinets udbud generelt også er underlagt de almindelige udbudsregler, og Energinet skal derfor sikre ligebehandling mv. i udbudsprocessen, tilbudsevalueringen osv.

Samlet vurdering af kravet til at metoden skal være markedsbaseret

Samlet vurderer Forsyningstilsynet, at den anmeldte metode for udbud af systemgenoprettelsesreserve i DK1 er markedsbaseret og som sådan i overensstemmelse med kravet derom, som fastsat i elforsyningslovens § 27 a, stk. 2, 1. pkt., og § 28, stk. 2, nr. 16.

GENNEMSIGTIG

Energinet har – efter høring af aktører mv. – anmeldt en metode for udbud af systemgenoprettelse i DK1.

Forsyningstilsynet vurderer også, at høringen omkring Energinets udkast til udbudsbetingelser for udbud af systemgenoprettelsesreserve i DK1 har givet mulighed for inddragelse af alle interesserede aktører.

Forsyningstilsynet vurderer dermed, at den anmeldte metode for udbud af systemgenoprettelsesreserve i DK1 lever op til kravet om gennemsigtighed fastsat i elforsyningslovens § 28, stk. 2, nr. 16.

IKKE-DISKRIMINERENDE

Forsyningstilsynet bemærker, at den anmeldte metode for udbud af systemgenoprettelsesreserve er en metode, der fastlægger et sæt udbudsbetingelser mv., der er gældende for alle potentielle bydere ved det pågældende udbud.

Ørsted henviser i deres høringssvar (bilag 5 til Forsyningstilsynets afgørelse) til, at det af udbudsbetingelsernes formel for tildeling (Udbudsbetingelsernes punkt 9.2.1) fremgår, hvordan tilbudsprisen til evaluering fastsættes. Ørsted anfører, at udbudsbetingelsernes formel bør ændres, så den svarer til den opdaterede version af udbudsbetingelserne for DK2 med henblik på at undgå diskrimination af særlige anlæg. Energinet har imødekommet dette i de opdaterede udbudsbetingelser for DK1, jf. bilag 4 og 6 til Forsyningstilsynets afgørelse.

Forsyningstilsynet vurderer på den baggrund, at udbudsbetingelsernes bestemmelser er ikke-diskriminerende, idet de ikke favoriserer eller diskriminerer mellem forskellige leverandører, så længe disse er i stand til at opfylde de tekniske krav mv., der kræves, for at kunne levere en systemgenoprettelsesreserve.

Forsyningstilsynet vurderer endvidere, at dimensioneringen af systemgenoprettelsesreserven lever op til kravene i artikel 26 i Kommissionens Forordning (EU) 2017/2196 af 24. november 2017 om fastsættelse af en netregel for nødsituationer og systemgenoprettelse, hvor kravet er, at Energinet skal råde over to systemgenoprettelsesreserver i DK1 (en top-down reserve og en bottom-up reserve).

ANDRE FORHOLD**Cost plus beregning i udbudsmaterialet, jf. systemansvarsbekendtgørelsens § 24, stk. 1**

Systemansvarsbekendtgørelsen fastsætter i § 24, stk. 1, en række dokumenterede omkostninger mv., der bør indeholdes i en betaling efter cost plus, samt at der også skal

indgå en rimelig forrentning. Cost plus metoden efter bekendtgørelsens § 24 skal benyttes til fastsættelse af betalingen ved en reguleret pris, når der kun er én virksomhed, der tilbyder ydelser til det fastsatte niveau for forsyningssikkerhed, jf. bekendtgørelsens § 22, stk. 2, nr. 3, jf. stk. 1.

Der foreligger imidlertid endnu ikke en metode for beregningen af betaling efter cost plus. Forsyningstilsynet forventer, at en generel cost plus metode bliver anmeldt til Forsyningstilsynet i efteråret 2020 efter Energinet har haft et udkast til metode i offentlig høring mv.

Forsyningstilsynet vurderer, at beregningen af betaling efter cost plus i den anmeldte metode for udbud af systemgenoprettelsesreserve i DK1 er i overensstemmelse med systemansvarsbekendtgørelsens § 24, stk. 1.

Det fremgår af anmeldelsen, at den anførte cost plus beregning heraf vil blive afløst af den generelle cost plus metode, når Forsyningstilsynet har godkendt denne. Cost plus metoden i udbudsmaterialet har således karakter af en midlertidig løsning, der kan anvendes, indtil den endelige metode foreligger og er godkendt af Forsyningstilsynet. En anvendelse vil dog alene være aktuel i den situation, at der kun er ét bud ved udbuddet.

Forsyningstilsynet bemærker, at bekendtgørelsen ikke indeholder nogen definition af, hvad der forstås ved en rimelig forrentning.

Forsyningstilsynet finder som udgangspunkt, at der kan være forskelle i risikoprofil mv. mellem systemgenoprettelsesreserven og netvirksomhedernes langsigtede investeringer, som også anført af Ørsted, jf. bilag 5 til Forsyningstilsynets afgørelse.

Forsyningstilsynet finder således ikke, at udbudsmaterialets forrentning på 3,65 pct. (svarende til netvirksomhedernes forrentning af fremadrettede investeringer, fastsat så den afspejler netvirksomhedernes risikoprofil og specifikt for perioden 2018 – 2022) ville kunne bruges umiddelbart i en permanent/generel cost plus metode, da dette kræver en mere grundig vurdering af net-selskabernes risiko og risikoen hos en eneleverandør af systemgenoprettelsesreserve.

Henset til de ovenstående betragtninger kan Forsyningstilsynet godkende den anmeldte metodes beregning af cost plus for den indeværende kontraktperiode, indtil der foreligger en generel metode for cost plus, der er godkendt af Forsyningstilsynet.

Leverancens omfang

I relation til *leverancens omfang*, har Ørsted anført, jf. bilag 5 til Forsyningstilsynets afgørelse, at Energinet kun udbyder én enhed på trods af, at behovet er angivet til to enheder.

Forsyningstilsynet bemærker, at kravet til systemgenoprettelsesreserven i henhold til artikel 26 i Kommissionens Forordning (EU) 2017/2196 af 24. november 2017 om fastsættelse af en netregel for nødsituationer og systemgenoprettelse er, at Energinet skal råde over to systemgenoprettelsesreserver i DK1. Dels en top-down, der baseres på AC-forbindelser til Tyskland og Norge (Skagerrak 4), dels en bottom-up, der skal base-

res på interne reserver. Forsyningstilsynet vurderer, at Energinet opfylder forordningens krav ved at udbyde en enhed internt i DK1, idet man dermed råder over både en top-down reserve og en bottom-up reserve.

KLAGEVEJLEDNING

Eventuel klage over denne afgørelse kan indbringes for Energiklagenævnet, jf. § 89, stk. 1, i lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 119 af 6. februar 2020.

Klagen skal være skriftlig og skal være indgivet til klagenævnet inden 4 uger efter, at Forsyningstilsynets afgørelse er meddelt.

Klagen indgives til:

Energiklagenævnet
Nævnenes Hus
Toldboden 2
8800 Viborg
Telefon 72 40 56 00
ekn@naevneneshus.dk

Energiklagenævnets kontortid kan have betydning for, om klagen er indgivet i rette tid. Nærmere information om klagefristen, hvem der kan klage (klageberettiget), og nævnets klagebehandling, fremgår af Energiklagenævnets hjemmeside, www.ekn.dk.

Med venlig hilsen

Henrik Gommesen
Chefkonsulent